

Ny rowiltnemnd for region 7 - Nordland

Gjennomgang av ulike relevante tema

Øyvind Skogstad & Charlotte Holmstad Arnesen

Statsforvalteren i Nordland

*Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje*

— virker til Nordlands beste

- Overordna rammer og aktører i rovviltforvaltninga
- Årshjul i rovviltforvaltninga
- Bestandsstatus for store rovdyr i Nordland
- Sau og rovvilt
- Rein og rovvilt
- Kvotejakt og lisensfelling
- Adm.

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

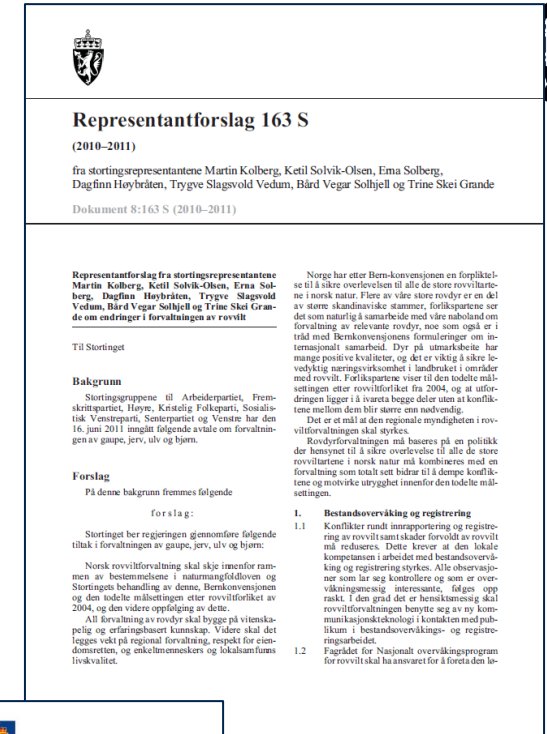
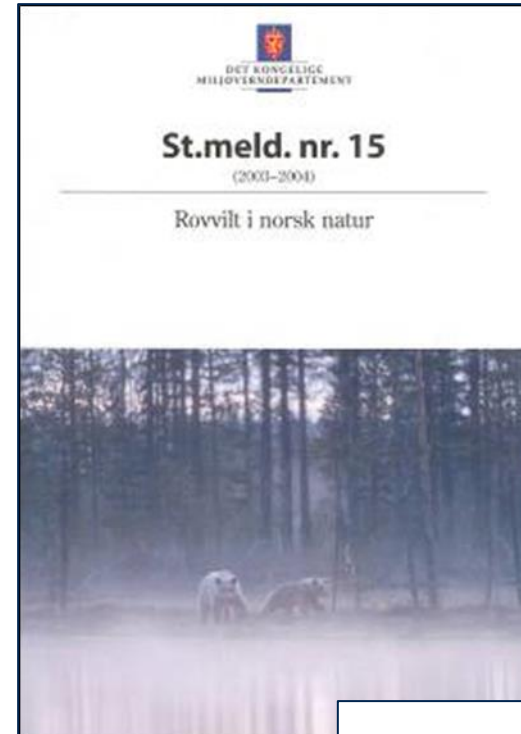
– virker til Nordlands beste

Rowiltpolitikken

Dagens forvaltningsprinsipper for rowilt bygger på flere sentrale dokumenter, samt stortingsbehandling av disse. De mest sentrale bakgrunnsdokumenter er:

- Stortingsmeldingen “*Rowilt i norsk natur*” fra 2004,
- rowiltforliket fra 2011,
- Stortingsmeldingen “*Ulv i norsk natur*” fra 2016,
- Lovproposisjonen “*Endringer i naturmangfoldloven (felling av ulv m.m.)*” fra 2017.

– virker til Nordlands beste

Klima- og miljødepartementet (KLD)

- Er øverste styresmakt i rowiltforvaltningen.
- Har hovedansvaret for budsjett og regelverk, og for at det som Stortinget og regjeringen fastsetter blir fulgt opp.
- Er klagemyndighet for vedtak fattet av rowiltnemnda og Miljødirektoratet.

Miljødirektoratet

- Miljødirektoratet har det faglige ansvaret for rowiltforvaltningen på nasjonalt nivå.
- Hvis bestanden av en rowiltart er under det regionale bestandsmålet er det Miljødirektoratet som har vedtaksmyndighet på fastsettelse av kvoter (skadefelling, lisensfelling og kvotejakt).
- Fordeler økonomiske planleggingsrammer til rowiltnemndene og tildeler midler til Statsforvaltere i samsvar med nemndenes budsjettvedtak.
- Finansierer forskning på og overvåking av rowilt.
- Kan instruere Statsforvaltere i rowiltforvaltningsarbeidet.
- Klageinstans for vedtak fattet av Statsforvaltere.
- I perioden 15. februar til og med 31. mai er det kun Miljødirektoratet som kan beslutte uttak av rowilt.

Statens naturoppsyn (SNO)

- Miljødirektoratets feltorgan
- har lokalkontor spredt over hele landet
- dokumentasjon av rowiltskader på tamrein og husdyr
- forebygging og å forhindre miljøkriminalitet rettet mot store rovdyr
- overvåke bestandene og gjennomføre tiltak etter vedtak gitt av sentral viltmyndighet

Landbruksdirektoratet

- Ivaretar de landbruksfaglige interessene i den todelte målsettingen.

Mattilsynet

- Skal kontrollere om dyreholderne oppfyller sin plikt til å beskytte beitedyra mot rovdyr.
- Har ansvar for forvaltning av regelverk rundt produksjonsdyr og velferd.
- Kan pålegge beiterestriksjoner i forbindelse med forekomst av rowilt.

Regionale rowiltnemnder

- Hovedaktøren i den regionaliserte og desentraliserte rowiltforvaltningen.
- Statlig viltorgan som skal utøve Stortingets og regjeringens føringer i rowiltpolitikken.
- Underlagt KLDs instruksjons- og organisasjonsmyndighet.
- Ansvar for å definere prioriterte områder for henholdsvis rowilt og beitedyr innenfor sin region.
- Når rowiltbestanden er på eller over det vedtatte målet for regionen har nemndene myndighet å fastsette kvote for uttak av rowilt (skadefelling, lisensfelling og/eller kvotejakt).

Statsforvalteren

- Sekretariat og rådgivende funksjon for rowiltnemndene
- Ansvar for forvaltning av kongeørn
- Ansvar for skadefelling av rowilt innenfor tildelt myndighet
- Administrerer kvotejakt og lisensfelling
- Tildeler midler til forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT)
- Behandler søknader om båsfangst på jerv og gaupe
- Behandler søknader om erstatning for sau og rein drept av fredet rowilt

Rovdata

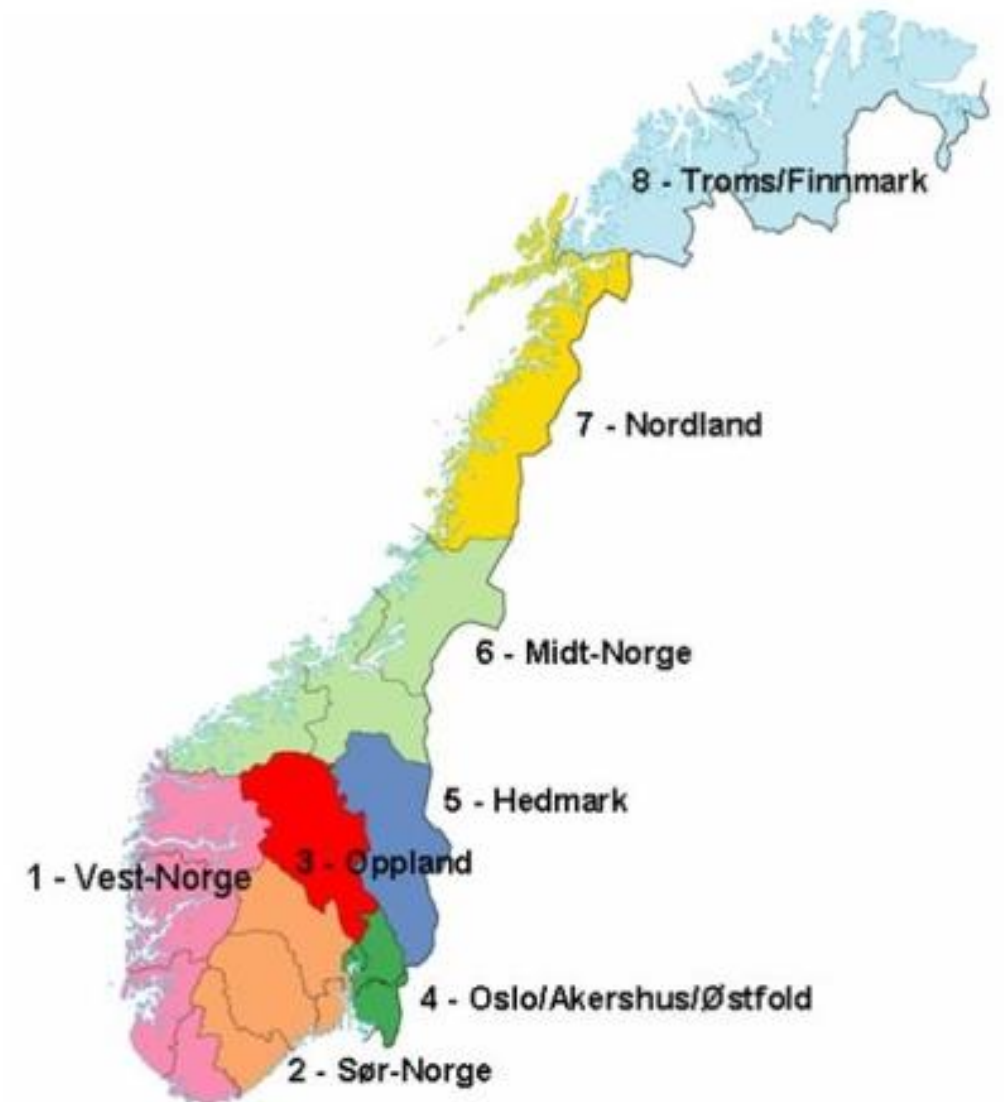

- Uavhengig leverandør av overvåkingsdata og bestandstall på gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn i Norge
- Selvstendig enhet i NINA
- Videreutvikler og sikrer best mulig metoder i overvåkingen
- Faglige innholdet og drift av Nasjonalt overvåkingsprogram for rovvilt
- Overvåkingsrapporter på www.rovdata.no.

Regionale bestandsmål

Region	Gaupe	Jerv	Bjørn	Ulv
1	0	0	0	0
2	12	0	0	0
3	5	4	0	0
4	6	0	0	3
5	10	5	3	3
6	12	10	3	0
7	10	10	1	0
8	10	10	6	0

– virker til Nordlands beste

Todelt målsetting

- Vi skal både sikre en bærekraftig forvaltning av rowiltbestandene og ta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.
- Dette skal skje gjennom differensiering av områdene, ved at enten hensynet til rowiltet eller næringsinteressene skal veie tyngst i det enkelte området.
- På mange måter er dette en «målkonflikt» som blir svært synlig i Nordland.

Todelt målsetting

- «det ikke skal være rowilt som representerer et skadepotensiale i prioriterte beiteområder for husdyr og kalvingsområder for tamrein»
- rowiltforvaltningen skal sikre overlevelsen til alle de store rowiltartene i norsk natur, og rowiltforvaltningen skal skje på en slik måte at antallet ynglinger holdes så nær bestandsmålet som mulig
 - Forvaltningen må balansere ulike hensyn og ulike målsettinger. «Verktøykista» er rowiltforskrifta.
- «Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensyn til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser.(...)»

Hele året

- Statsforvalteren har myndighet til å fatte vedtak om skadefelling av kongeørn
- Miljødirektoratet kan på eget initiativ fatte vedtak om skadefelling eller ekstraordinært uttak av bjørn, gaupe, jerv og ulv, uavhengig av Statsforvalteren og rovviltnemnda

Ansvarsområder/arter

Gaupe
Bjørn
Jerv
Ulv
Statsforvalteren
Rovviltnemnda
Rovdata

Skadefelling 15. februar – 31. mai

Det er i utgangspunktet Miljødirektoratet som har myndighet til å fatte vedtak om skadefelling av bjørn, gaupe, jerv og ulv i dette tidsrommet. Miljødirektoratet kan på eget initiativ fatte vedtak om kvote for betinget skadefelling og delegerer myndighet til å fatte vedtak om skadefelling til Statsforvalteren.

Skadefelling 1. juni – 15. februar

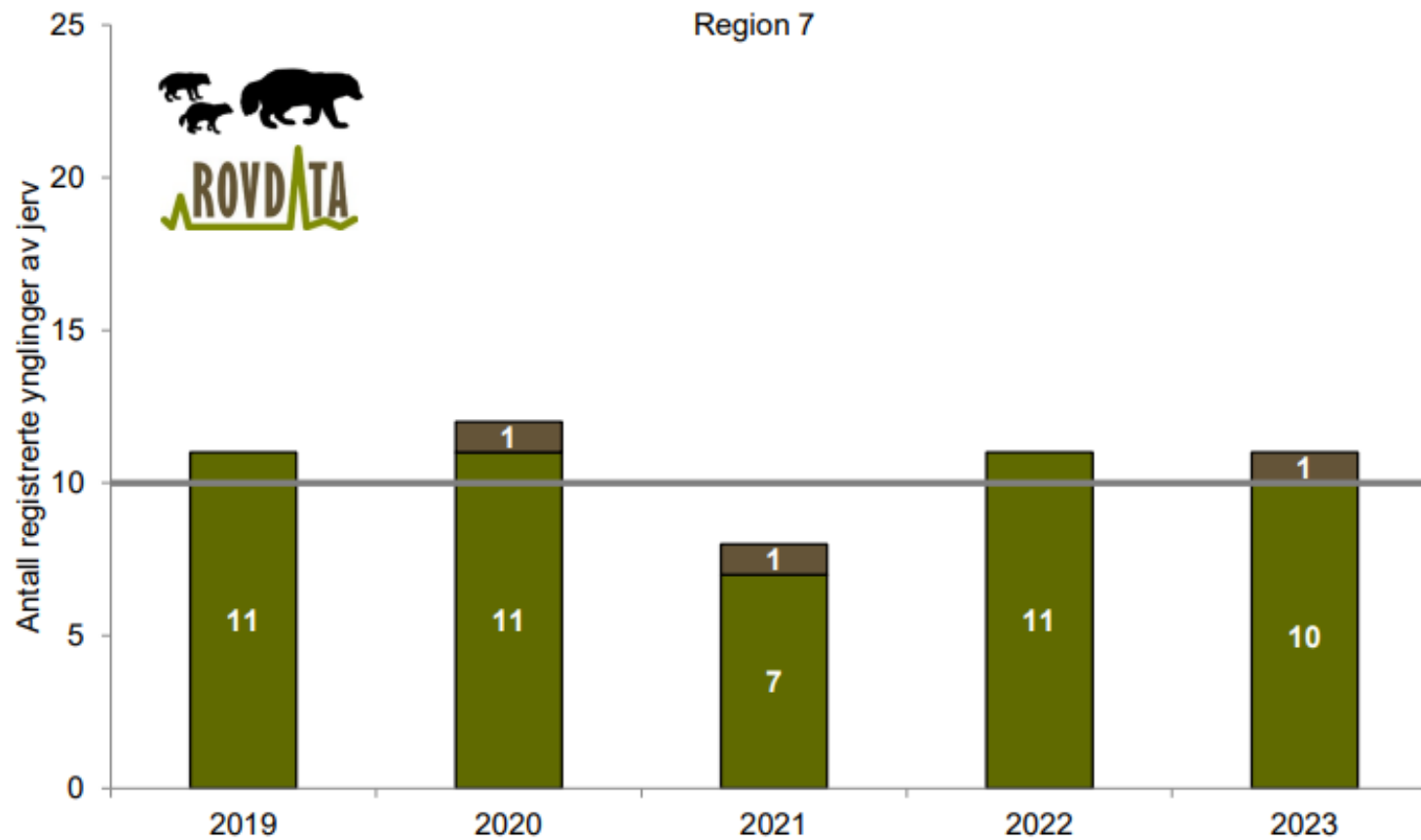
Statsforvalteren har myndighet til å fatte vedtak om skadefelling av gaupe, bjørn, jerv og ulv innenfor den kvota for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda eller miljødirektoratet.

Årshjul for rovviltforvaltningen

Bestandsstatus jerv

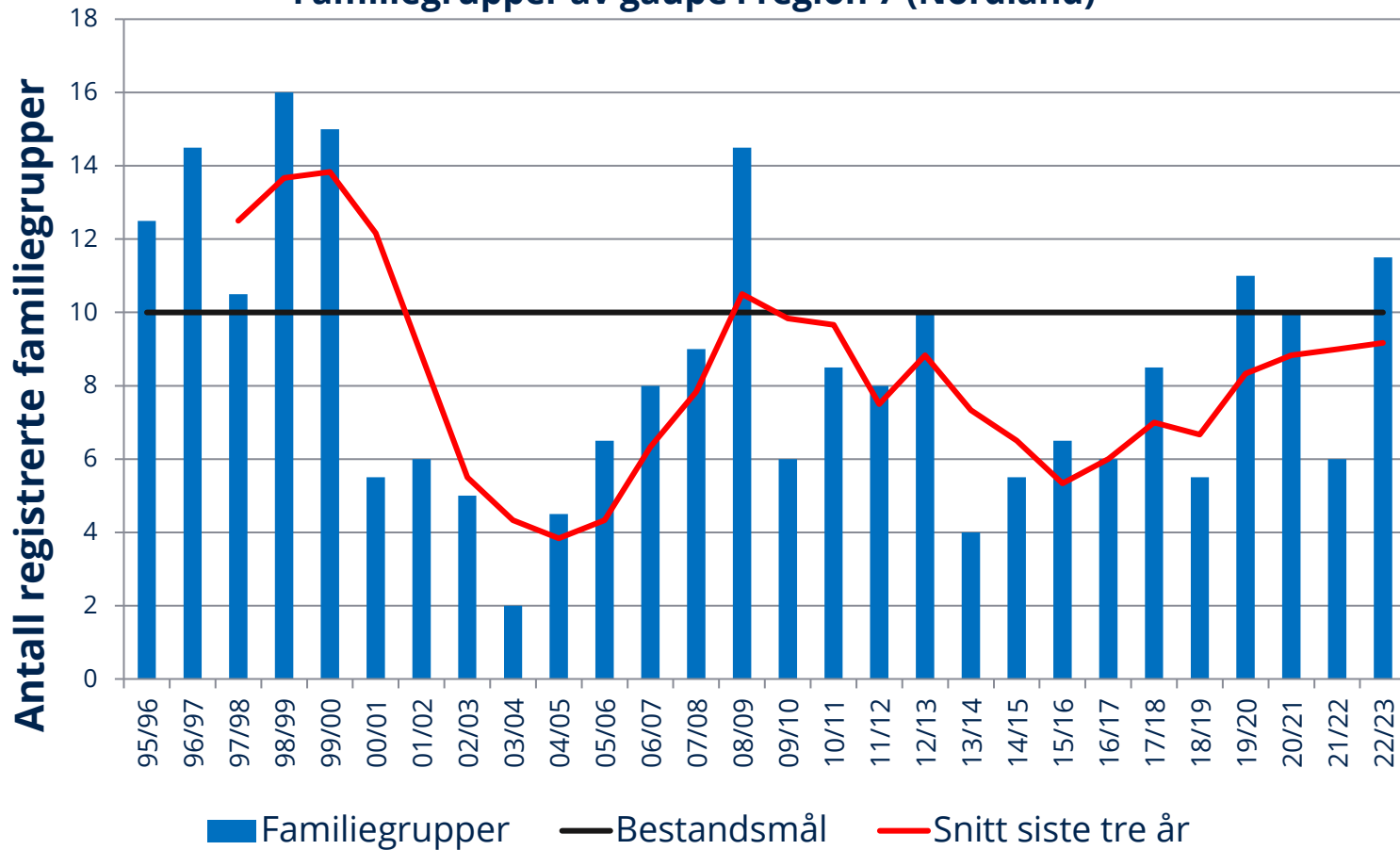

– virker til Nordlands beste

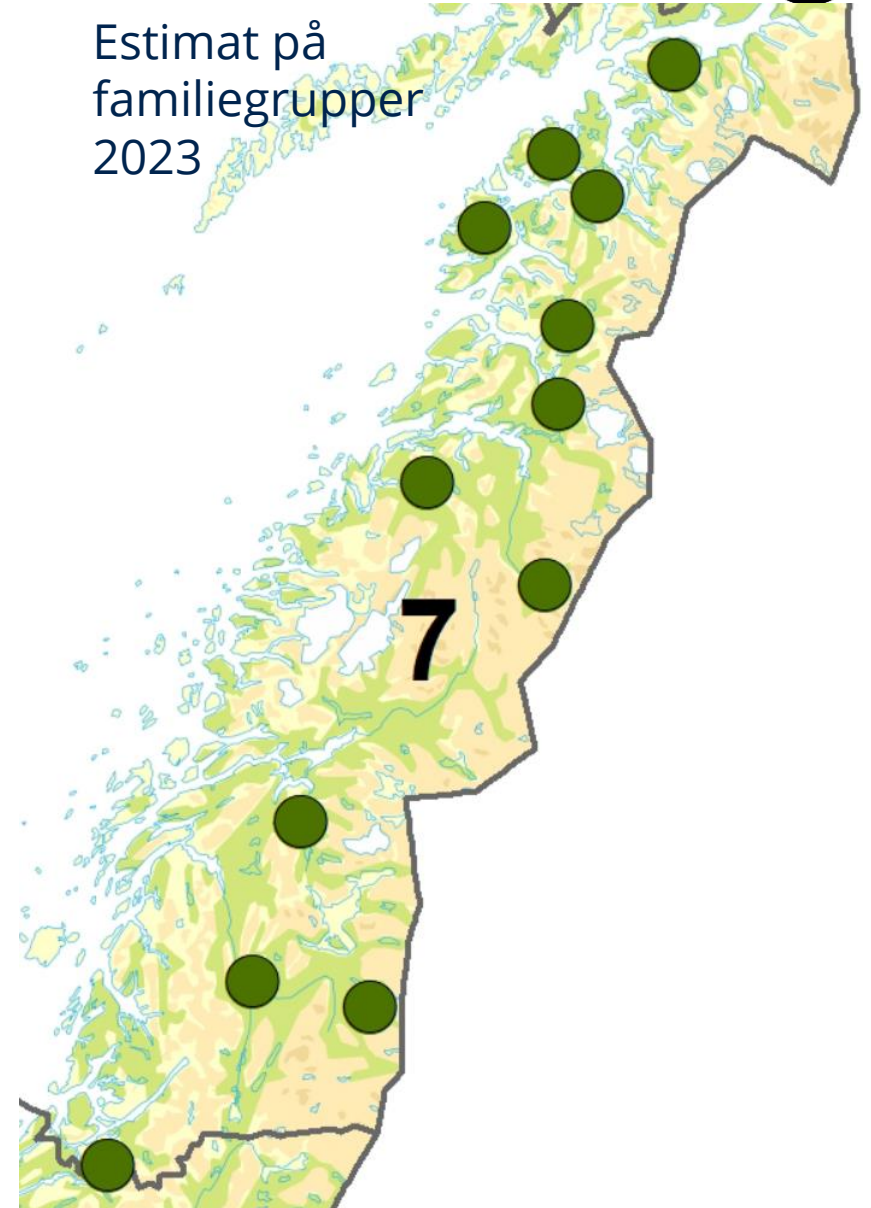
Bestandsstatus gaupe

Familiegrupper av gaupe i region 7 (Nordland)

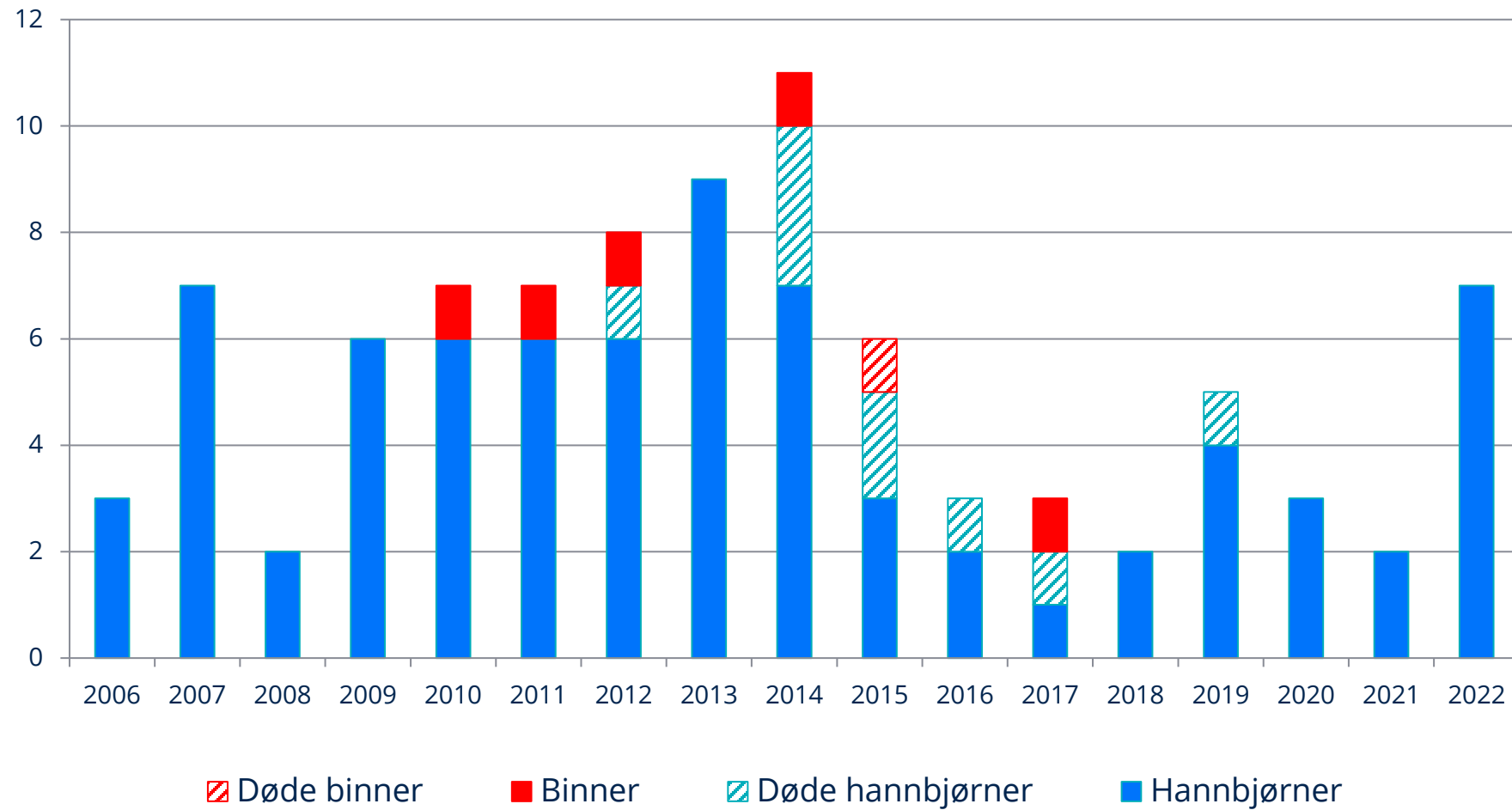

— virker til Nordlands beste

Estimat på familiegrupper 2023

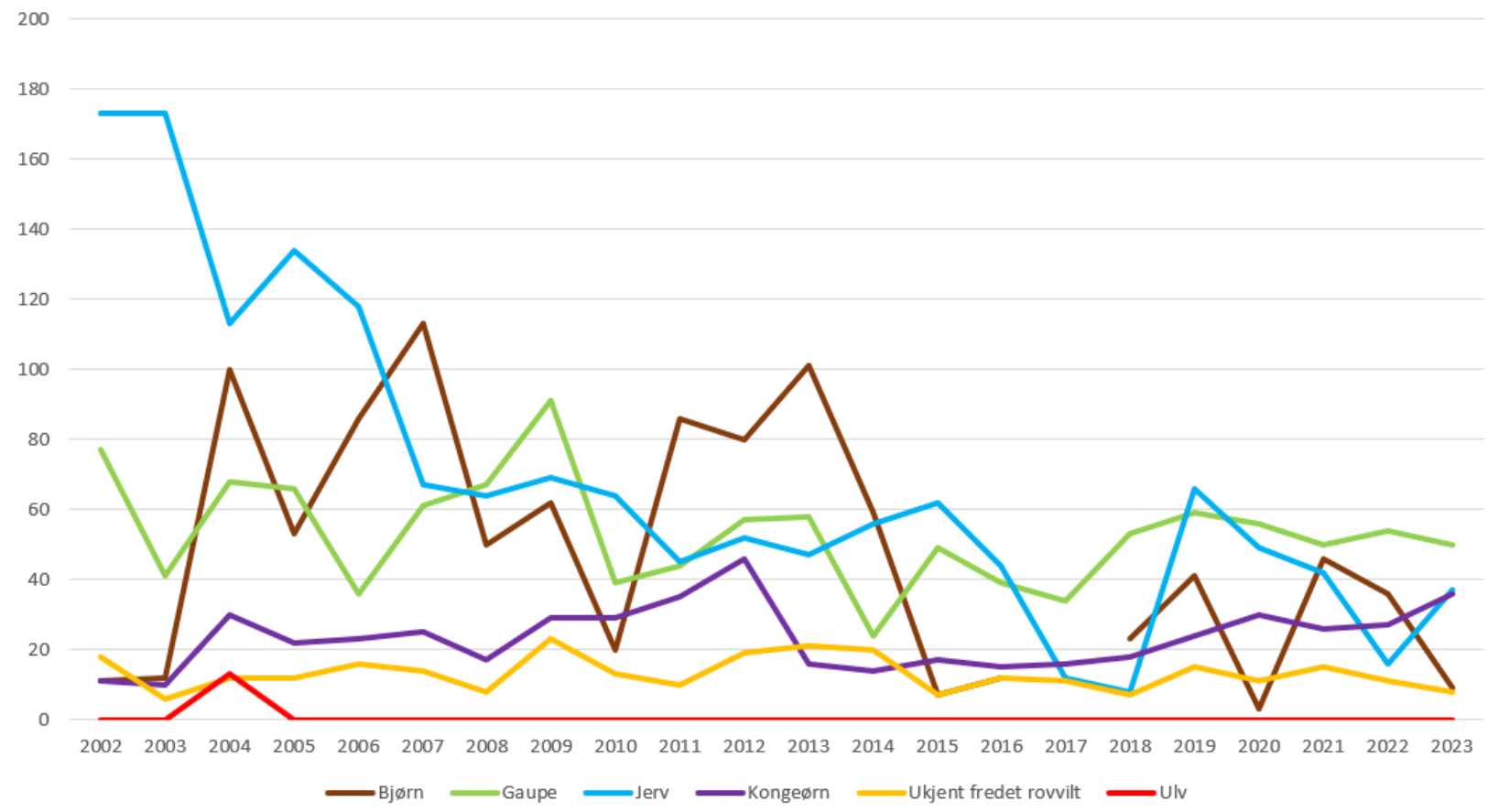
Bjørn påvist ved DNA i Nordland

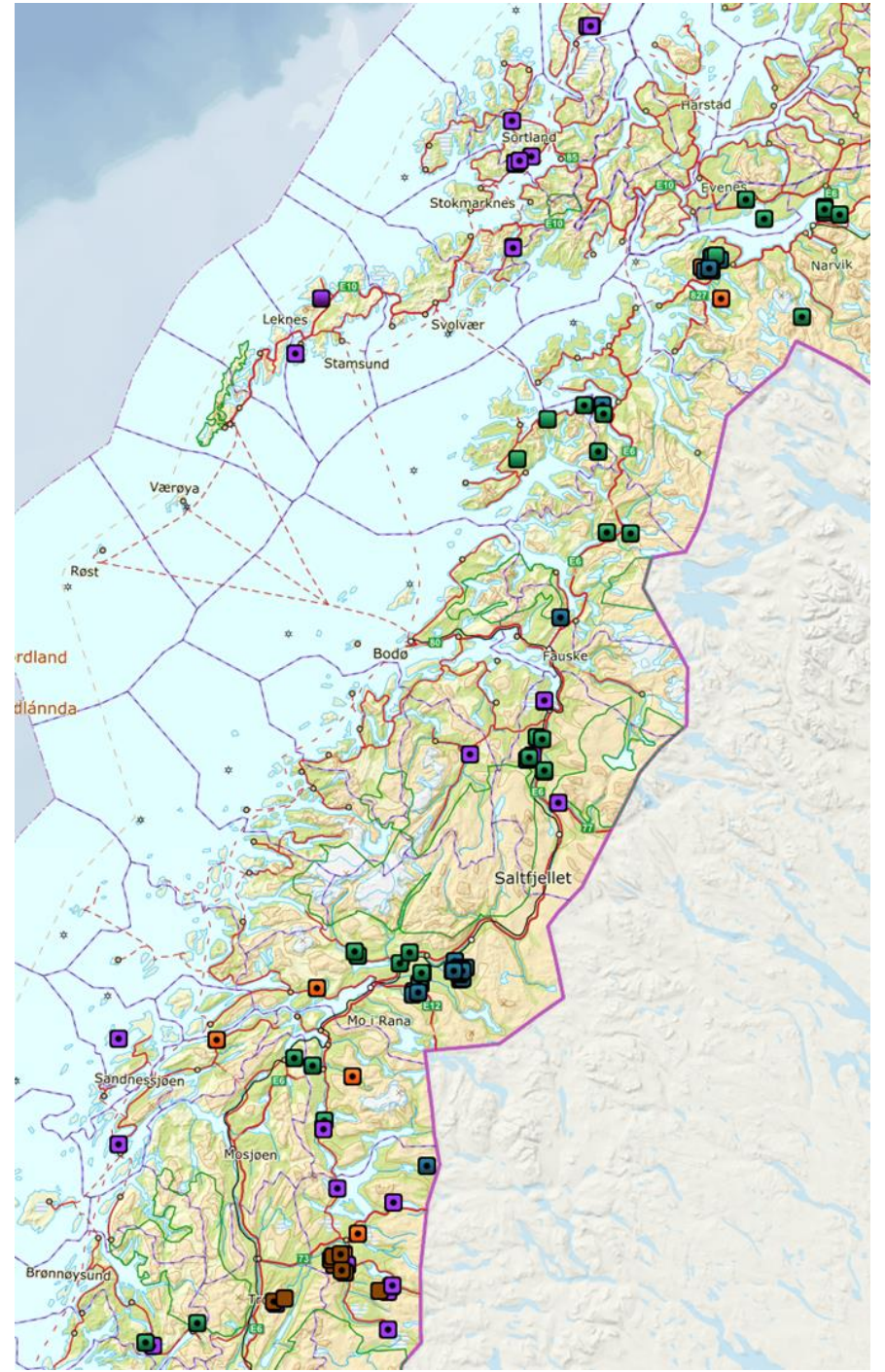
Tap av sau til fredet rovvilt

Påviste rovviltskader sau

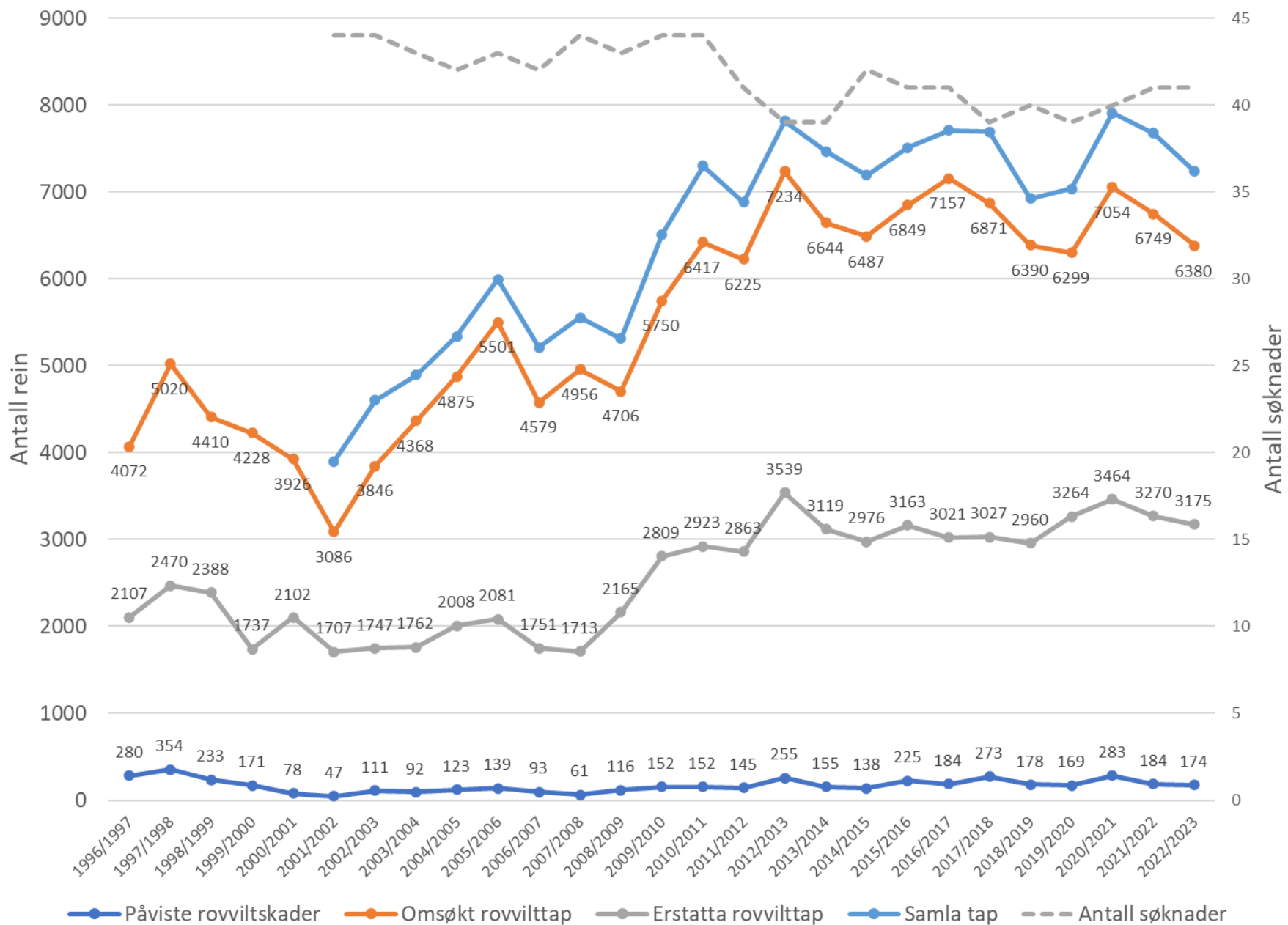
- virker til Nordlands beste

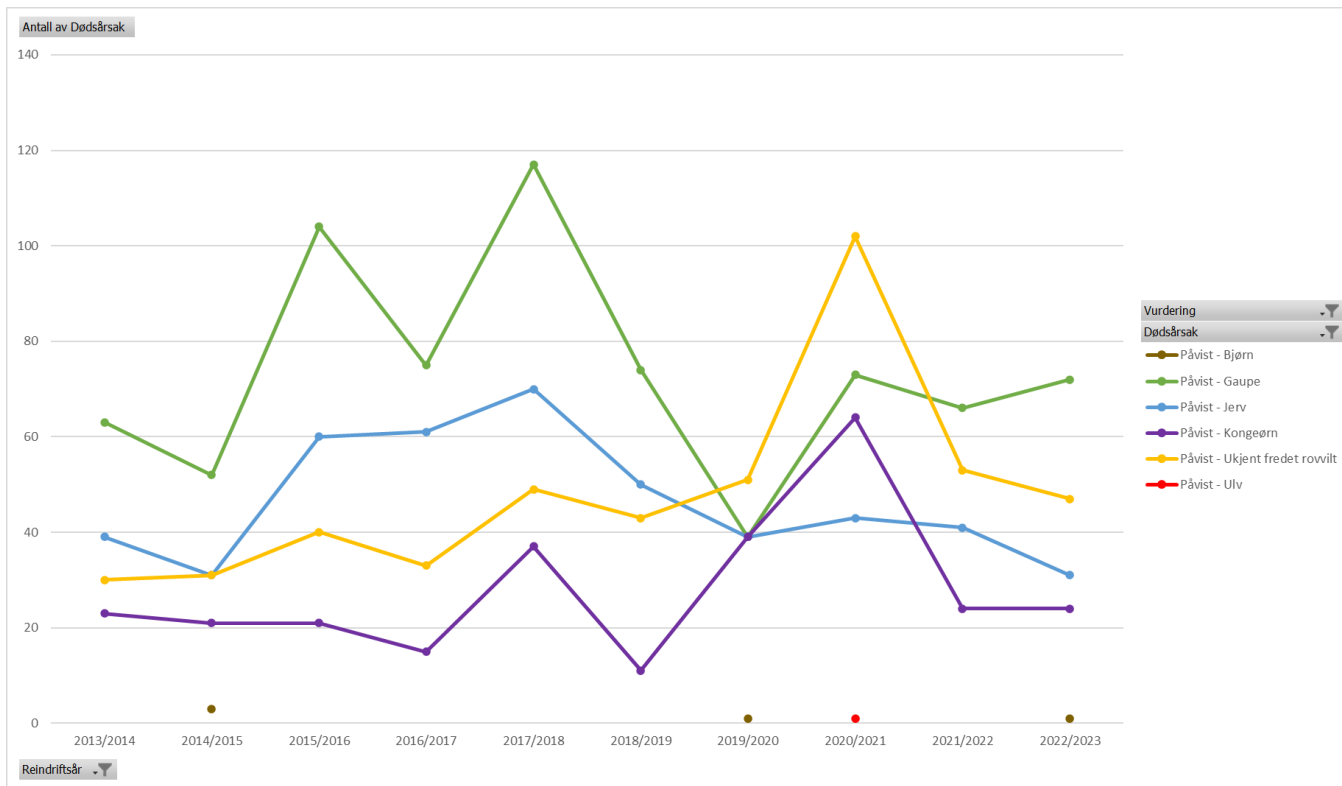
*39 av 41 siidaandeler ferdig behandlet

Erstatning for rein drept av fredet rovvilt

Nordland reinbeiteområde

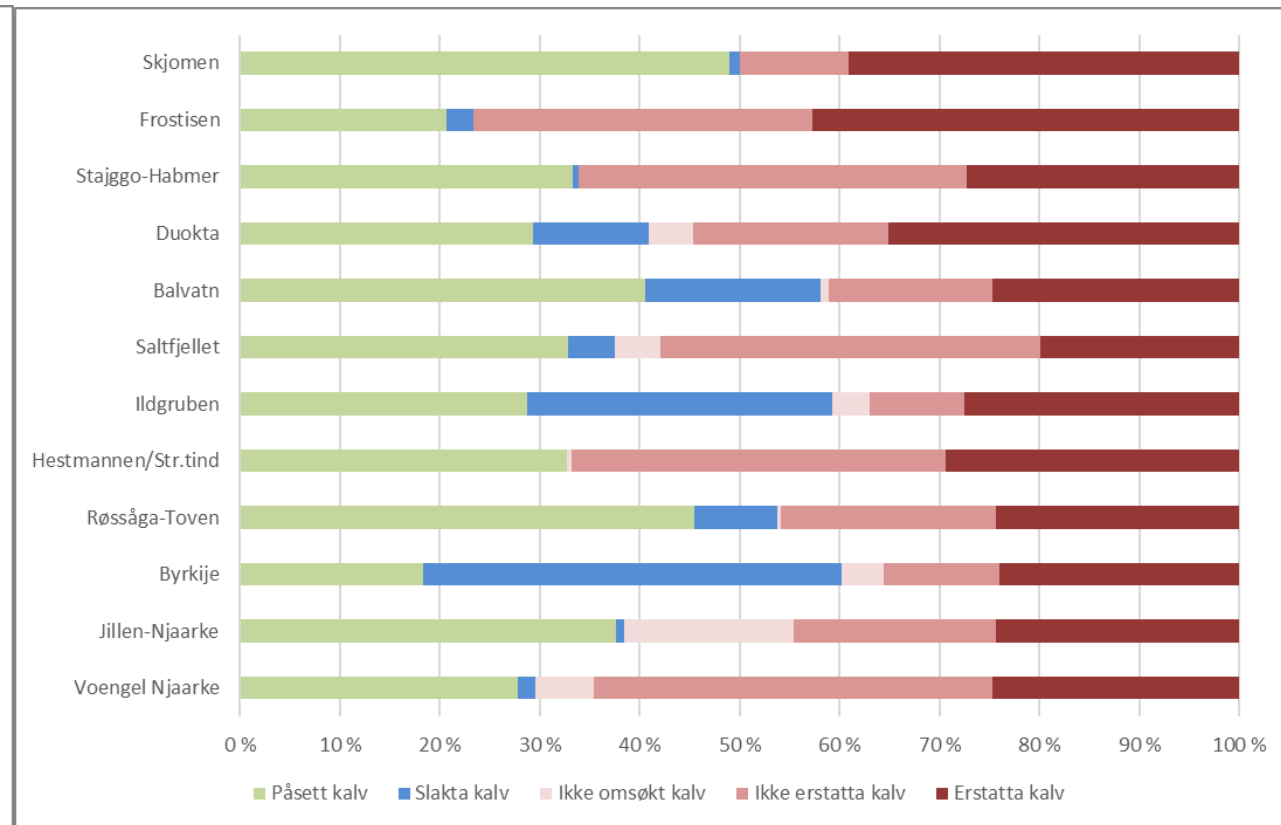
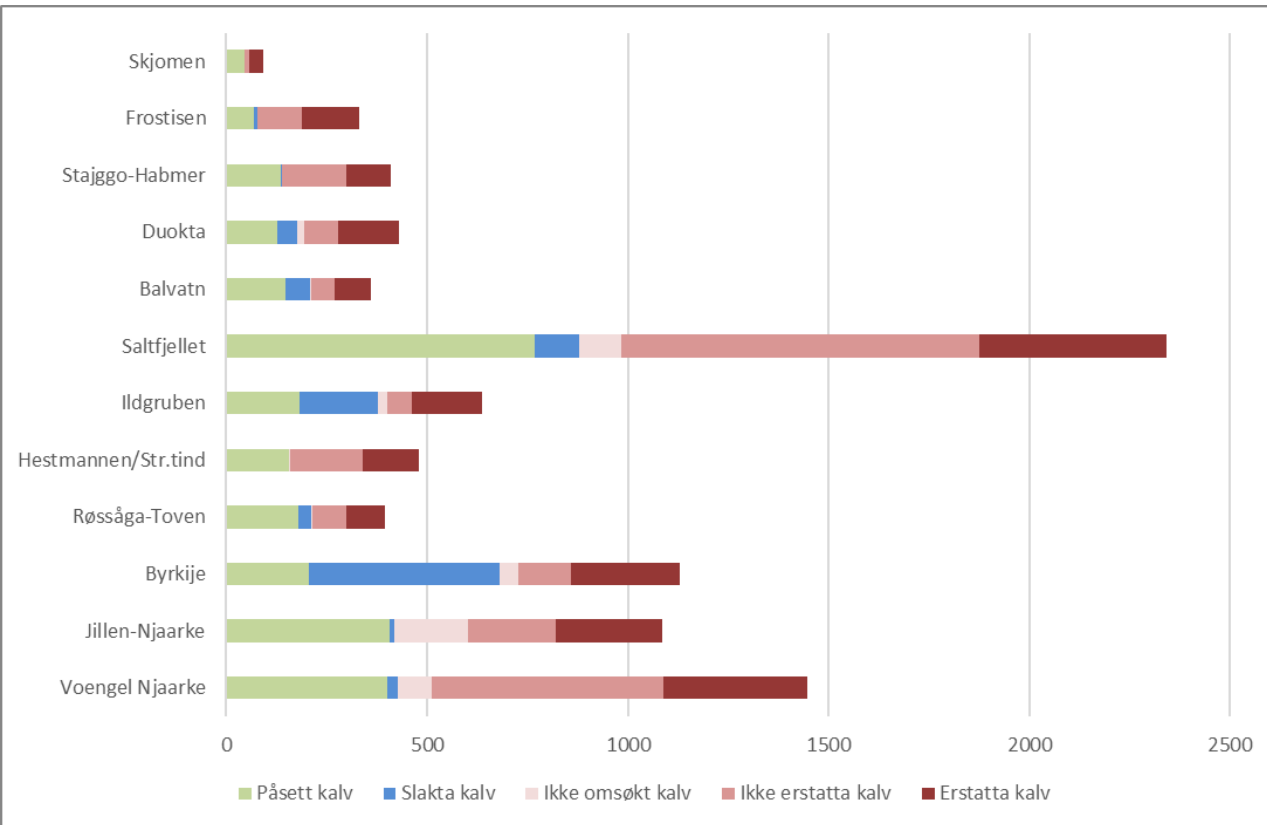
— virker

- virker til Nordlands beste

Distriktsvis oversikt kalv, fordelt på slutflokk, slakt og ulike former for tap

— virker til Nordlands beste

Flest påvist tapt og erstatta til gaupe.

	Påviste tap		Erstatta tap	
Gaupe	72	41 %	1417	45 %
Jerv	31	18 %	1125	36 %
Bjørn	1	1 %	19	1 %
Ulv	0	0 %	0	0 %
Kongeørn	24	14 %	385	12 %
Ukjent freda r.	46	26 %	219	7 %

— virker til Nordlands beste

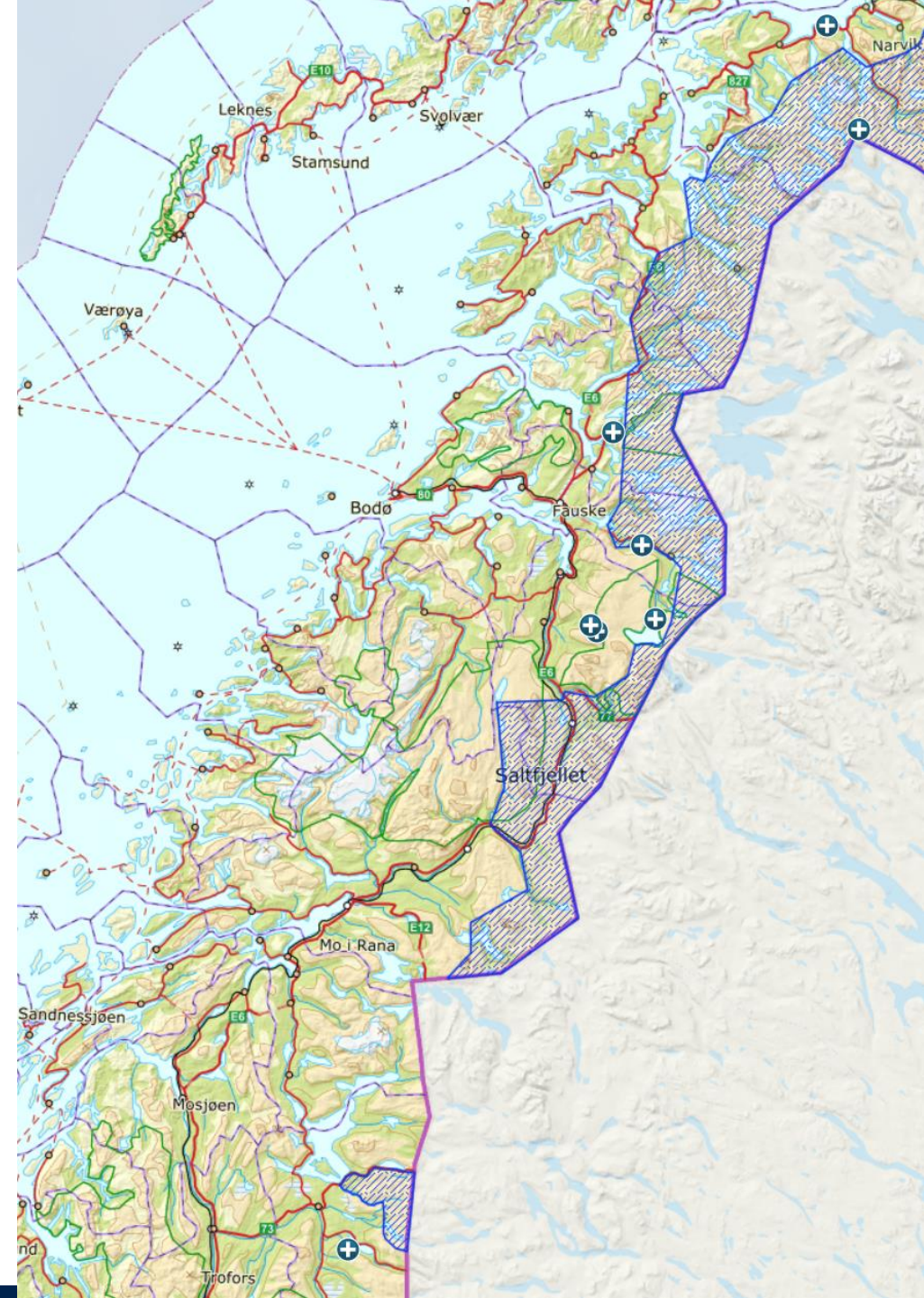
Lisensfelling på jerv 2023/2024

Kvota 15 jerv hvorav 7 tisper.

- Tispe og hannvalp tatt ut på ekstraordinært uttak i vår – belaster kvota
- Lisensfelling (3 hannjerv og 2 tisper)

8 jerv igjen på kvota, hvorav fire tisper.

– virker til Nordlands beste

Kvotejakt på gaupe 2024

Jaktperiode 1. februar – 31. mars.

Miljødirektoratet fulgte anbefalingen fra Rowiltnemnda:

Kvote på totalt seks gauper hvorav inntil to voksne hunndyr, fordelt slik:

- Narvik kommune: 1 gaupe
- Hamarøy og Steigen kommuner: 1 gaupe
- Fauske og Sørfold kommuner: 1 gaupe
- Bodø sør for Saltenfjorden/Skjerstadvfjorden og Saltdal kommune: 1 gaupe
- Rana og Hemnes kommune: 1 gaupe
- Vefsn, Grane, Hattfjelldal kommuner: 1 gaupe

– virker til Nordlands beste

Mer info

[Nemndas nettside](#)

[SFNOs nettside om rowilt](#)

[Regjeringas nettside om rowilt](#)

[Miljødirektoratets nettside om rowilt](#)

[Miljøvedtakregisteret](#)

[Rovbase.no](#)

[Rovdata.no](#)

[Reiseregning og møtehonorar](#)